

Päiväys/Datum

23.05.2024

Dnro/Dnr

TRAFICOM/607615/05.01.26.02/2021

Päätös vesiliikennelain (782/2019) mukaisessa kielto- ja rajoitusasiassa

Eesitys

Eesityksen tekijä

Kopsalan osakaskunta

Eesityksen pvm

20.12.2021

Eesitys

Vesikulkuneuvolla liikkumista koskevan vesiskootterilla ajon kieltäminen Rautjärven kunnassa sijaitsevan Nurmijärven Kummiinselän alueelle rajautuen alueelle Huiperonniemi - Suurisaari sekä Suurisaari - Koivusaari - Pulkkisenniemi.

Perustelut

Eesityksen perusteena on parantaa vesillä liikkujien turvallisuutta sekä vähentää vesiskootterien aiheuttamia aalto- ja meluhaittoja ympäristölle, kalastukselle sekä vesilinnustolle.

Nurmijärven Vertasenlahden alue on esityksen mukaan liian pieni ja kapea vesiskootterikäyttöön, sillä alueen rannat ovat rakennettu täyteen mökkejä. Vesiskootterilla ajon ja siitä aiheutuvan melun on koettu häiritsevän mökkiläisten virkistyskäyttöä ja osakaskunnan kalastajien kalastusta. Lisäksi vesiskoottereista aiheutuva aallokko häiritsee suplautailua sekä melojia Nurmijärvellä. Alueella on myös esityksen mukaan runsaasti vesilinnustoa, kuten kuikka, isokoskelo, kyhmyjoutsen ja sinisorsa, joiden pesintää vesiskoottereilla ajosta syntyvät suuret aallot haittaavat.

Asian käsittely

Kuuluttaminen

Esityksestä on kuulutettu ja asiakirjat ovat olleet nähtävinä 4.4.-2.5.2024 välisen ajan Traficomien verkkosivuilla. Esityksen kuuluttamisesta on ilmoitettu 4.4.2024 Parikkalan-Rautjärven Sanomat -nimisessä sanomalehdessä.

Pyydetty lausunnot

Esityksestä on pyydetty lausuntoa Rautjärven kunnalta, Kaakkois-Suomen ELY-keskukselta sekä Kaakkois-Suomen poliisilaitokselta.

Saadut lausunnot

Kaikki tahot, joilta lausuntoa on pyydetty ovat toimittaneet lausuntonsa asiaan.

Kaakkois-Suomen poliisilaitos toteaa lausunnossaan, että Nurmijärvi on suurin järvi Rautjärven kunnan alueella; järvi on 5,6 kilometriä pitkä ja 4,8 kilometriä leveä, ja sen kokonaispinta-ala on 990 hehtaaria. Järvellä ei ole suurta järvenselkää, sillä Suurisaari sijaitsee keskellä järveä. Esitysalue poliisilaitoksen mukaan kapeikkoja lukuunottamatta suhteellisen laaja alue, n. 1,7 x 1,3 km.

Poliisilaitos huomauttaa, että vesiliikennelain 5 §:n mukaan vesikulkuneuvon käyttäjän on noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta sekä toimittava siten, ettei hän ilman pakottavaa syytä vaikeuta tai häiritse muiden liikkumista vesillä eikä aiheuta vaaraa tai vahinkoa muille taikka vaaraa tai merkittävää tai tarpeetonta haittaa tai häiriötä luonnolle tai muulle ympäristölle, kalastukselle, yleiselle luonnon virkistyskäytölle tai muulle yleiselle tai yksityiselle edulle.

Poliisilaitoksen mukaan on todennäköistä, että pitkäkestoinen ja nopeavauhtinen ajelu vesikulkuneuvolla voi häiritä vesistön virkistyskäyttöä, varsinkin kapeimpien vesialueiden kohdilla. Vesiskootterit koetaan yleensä vesistöalueilla häiritsevinä lähinnä melun ja tarpeettoman ajon vuoksi. Poliisijärjestelmiin ei kuitenkaan ole 30.4.2020 - 30.09.2023 välisenä aikana kirjattu ilmoituksia tai poliisitehtäviä esitysalueelta tai Nurmijärven muilta vesialueilta liittyen vesiliikenteeseen. Poliisilla ei myöskään ole tiedossa, että tietty vesikulkuneuvo olisi aiheuttanut esitysalueella tai Nurmijärven muilla vesialueilla haittaa tai häiriötä, eikä näin pysty perusteellisesti osoittamaan, että juuri vesiskootterilla ajolla olisi erityisen huomattavaa haittaa vesistön virkistyskäytölle tai muulle yleiselle edulle. Poliisi toteaa samalla, että moottorilla kulkeva vesikulkuneuvo voi nostattaa peräaaltoja ja nopeasti kulkeva vesikulkuneuvo voi vaarantaa muiden turvallisuutta, jos käyttäjä ei noudata velvollisuuksiaan. Mikäli vesiskootterilla ajon kielletään esitysalueella, pyydetään huomioimaan, että ääniaallot pääsevät etenemään vesistön yllä suhteellisen vapaasti, koska kulkuesteitä ei ole.

Kaakkois-Suomen ELY-keskus kertoo, että esitysalueella on voimassa Rautjärven rantaosayleiskaavan muutos ja laajennus (päätöksen päiväys 2.4.2012). Kaavakartan mukaan vesistön rannalla on useita loma-asumiseen (RA) tarkoitettuja alueita sekä myös muutamia asuinrakennusten (A) alueita. Kaavakartalla on vesistön alueelle osoitettu myös seuraavia merkintöjä: luonnonarvoiltaan merkittävä alue (s) sekä maisemallisesti merkittävä alue (m). Huiperonniemen ja Lempiäisenmäen maa-alueilla on voimassa myös Vertasenniemen rantakaava vuodelta 1977.

ELY-keskuksen mukaan Vertasensalmen alueelle on merkitty kaavaan s-alue, joka tarkoittaa luonnonarvoiltaan merkittävää aluetta. Kaavan luontoselvityksen (1998) mukaan Vertasensalmi kivineen Huiperonniemen kärjestä aina Kummiinsaaren Ollinkivelle asti on merkittävää lokiin pesimäaluetta ja kuikan pesimä- ja kalastusaluetta. Kuikka rakentaa pesän aivan vesirajaan, mikä tekee siitä alttiin kovavauhtisesta ajosta muodostuvan aallokon aiheuttamalle huuhtoutumiselle. Muita Kummiinselän karulla vesialueella luontoselvityksessä havaittuja lintulajeja ovat ainakin tukkakoskelo ja sinisorsa. Suomen lajitietokeskuksen tietojärjestelmässä on havainnot laulujoutsenesta, pikkulokista ja tavista Hiekkaniemen alueella.

Pesimälinnustoon kohdistuva, vesiskootterilla ajamisesta aiheutuva mahdollinen

haitta muodostuu pesäpaikkojen lähellä liikkumisen aiheuttamasta häiriöstä ja melusta sekä pesiä rikkovien aaltojen muodostumisesta. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan vesiskoottereiden tyypillinen käyttötapa on omiaan aiheuttamaan häiriötä pesimälinnustolle. Erityisen haitallista on, jos vesiskoottereilla ajetaan vauhdikkaasti muutoin aallokolta suojaisiin lahtiin sekä salmiin. Haitallisen aallokon muodostuminen voi kuitenkin olla jopa merkittävämpää kovavauhtisesti moottoriveneillä ajaessa. ELY-keskus kuitenkin arvioi, että alhainen nopeusrajoitus moottorikäyttöisille kulkuneuvoille riittäisi turvaamaan linnuston pesimärauhaa siten, että vesiliikenne säilyy riittävän rauhallisena eikä aiheuta haitallista aallokonmuodostusta.

Rautjärven kunnan elinympäristölautakunta toteaa lausunnossaan, ettei vesiskootterilla ajosta aiheudu niin merkittävää haittaa vesistön virkistyskäytölle tai muulle yleiselle edulle, että se puoltaisi vesiskootterilla ajon kieltämistä Nurmijärven yksittäisellä selkävesialueella. Kunta kuitenkin toteaa, että mikäli vesiskootterilla ajaminen kiellettäisiin Kummiinselällä, olisi vesiskoottereilla edelleen mahdollista ajaa Nurmijärven muilla selkävesialueille, jotka ovat ympäristöltään, kooltaan ja syvyydeltään lähes vastaavia Kummiinselkään verrattuna.

Muistutukset ja muut lausunnot

Esitykseen ei ole saapunut muita lausuntoja tai muistutuksia.

Päätös

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom hylkää esityksen.

Perustelut

Vesiliikennelain 101 §:n ensimmäisen momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voi kieltää vesikulkuneuvolla liikkumisen määräajaksi tai toistaiseksi määrätyllä vesialueella tai rajoittaa sitä, jos kieltä tai rajoitus harkitaan tarpeelliseksi liikenteen, ympäristön, kalastuksen tai muun elinkeinon suojaamiseksi taikka yleisen luonnon virkistyskäytön tai muun yleisen edun vuoksi. Toisen momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voi aluekohtaisesti kieltää tietyn moottorikäyttöisen vesikulkuneuvotyyppin käytön tai rajoittaa sitä, jos sen käyttämisestä aiheutuu erityisen huomattavaa haittaa luonnolle tai muulle ympäristölle, kalastukselle tai muulle virkistyskäytölle tai muulle yleiselle edulle.

Saatujen selvitysten perusteella Nurmijärvi on Rautjärven kunnan suurin järvi ja esitetty kieltä kohdistuisi järven yhdelle lahdenselälle. Poliisilaitoksen arvion mukaan esitysalue on suhteellisen laaja ottaen huomioon koko järven koon. Sekä esityksestä että saaduista selvityksistä on käynyt ilmi, että esitysalue on rantoineen laajasti virkistyskäytössä ja alueella sijaitsee useita vapaa-ajan asuntoja. Lisäksi alueella esiintyy hakemuksen sekä ELY-keskuksen lausunnon mukaan pesivää vesilinnustoa.

Kaikkia vesikulkuneuvojen käyttäjiä koskee vesiliikennelain 5 §:n mukaisesti yleinen velvollisuus noudattaa olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta ja toimittava siten, ettei hän ilman pakottavaa syytä vaikeuta tai häiritse muiden liikkumista vesillä eikä aiheuta vaaraa tai vahinkoa muille taikka vaaraa tai merkittävää tai tarpeetonta haittaa tai häiriötä luonnolle tai muulle ympäristölle, kalastukselle, yleiselle luonnon virkistyskäytölle tai muulle yleiselle tai yksityiselle edulle. Tämä velvollisuus koskee kaikkien vesikulkuneuvojen käyttäjiä kaikilla vesialueilla ja on voimassa kaiken aikaa. Vesikulkuneuvolla liikkujien tulisi siten aina

ottaa huomioon muut vesistön käyttäjät, alueella mahdollisesti pesivät linnut sekä vesiliikenteen vaikutukset ympäristöön, erityisesti rantojen läheisyydessä ajettaessa.

Hakemuksessa on vedottu vesiskootterilla ajon aiheuttamaan meluun ja häiriöön. Poliisilaitoksen lausunnon mukaan esitysalueella ei ole ollut vesiskoottereilla ajoon liittyviä, toistuvia häiriö- tai vaaratilanteita. Poliisilaitos on myös lausunnossaan huomauttanut, ettei vesiskootterilla ajon kieltäminen järven yhden lahdenselän alueella poista mahdollista meluhaittaa, sillä ääniaallot etenevät vedessä myös sellaisilta järven alueilta, joihin esitetty kiello ei ulottuisi. Esitetyllä kiellolla ei myöskään ole ELY-keskuksen lausunnon mukaisesti merkittävää vaikutusta esiin nostettujen luontoarvojen, kalastuksen tai linnuston suojelemisen näkökulmasta, eikä kunta ole kannattanut esitetyn kiellon määräämistä alueelle.

Traficom toteaa, että vesiskootterilla, kuten myös muilla moottorikäyttöisillä vesikulkuneuvoilla on mahdollista liikkua häiritsemättä muita vesillä liikkuja ja ympäristöä. Saatujen selvitysten myötä Traficom arvio, ettei alueelle esitetyn vesiskootterilla ajon kieltämisen voida katsoa täyttävän vesiliikennelain 101.2 §:n edellyttämää tietyn vesikulkuneuvotyyppin aiheuttamaa erityisen huomattavaa haittaa luonnolle, muulle ympäristölle, kalastukselle tai muulle virkistyskäytölle tai muulle yleiselle edulle, ja tästä syystä Traficom hylkää esityksen. Traficom kuitenkin muistuttaa, että vesiliikennelain 5 §:n velvollisuuksien noudattamatta jättäminen voi olla vesiliikennelain 120 §:n nojalla vesiliikennerekoksena rangaistavaa.

Mikäli tietyn vesikulkuneuvotyyppin haitalliset vaikutukset vesistössä kasvavat ja ko. vesikulkuneuvotyyppin käyttö aiheuttaa erityisen huomattavaa haittaa esim. lintujen pesimäalueilla erityisesti pesimäaikana, voidaan tietyn vesikulkuneuvotyyppin käytön kieltämistä uudelleenarvioida uuden vesiliikennettä koskevan kiello- ja rajoitusesityksen myötä. Kieltoa on mahdollista esittää myös siten, että kiello olisi voimassa esimerkiksi vain lintujen pesimäaikana. Harkittaessa uuden esityksen tekemistä, huomioita tulisi kiinnittää myös eri vesikulkuneuvojen aiheuttamiin vaikutuksiin. Esimerkiksi vesiskootterin aallonmuodostus voi olla huomattavasti pienempää verrattuna raskaampaan moottoriveneeseen.

Voimaantulo

Päätös tulee voimaan 1.7.2024 lukien mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta ja on voimassa toistaiseksi. Muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Päätöksestä kuuluttaminen

Traficom tiedottaa tästä päätöksestä kuulutuksella Traficomien verkkosivuilla (Ajankohtaista > Kuulutukset ja yleistiedoksiannot > Vesiliikenne).

Päätöksen tiedoksi antaminen

Rautjärven kunta
Kopsalan osakaskunta

Ilmoitus päätöksestä

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Kaakkois-Suomen poliisilaitos

Lisätietoja antaa

Sini Sirén
Puh. 029 534 5444
Sähköposti: sini.siren@traficom.fi

Maksu

Tästä päätöksestä peritään esityksen tekijältä liikenne- ja viestintäministeriön vahvistamien taksojen mukainen (kielteinen päätös) 285 euron suuruinen maksu.

Sovelletut säädökset

Hallintolaki (434/2003) 11 §, 62 a §
Vesiliikennelaki (782/2019) 101-103 §, 133 §
Liikenne- ja viestintäministeriön asetus Liikenne- ja viestintäviraston liikennettä koskevista maksullisista suoritteista (1452/2019) 2 § ja asetuksella (974/2020) päivitetty liite s. 23.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta tekemällä oikaisuvaatimuksen Traficomiin päätöksen liitteenä olevan oikaisuvaatimusohjeen mukaisesti. Päätökseen voivat hakea muutosta asianosaiset, joiden oikeutta, etua tai velvollisuutta asia koskee.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 23.5.2024. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.

Mikkelsson Maarit
Päällikkö

Sirén Sini
Asiantuntija

Liitteet

Oikaisuvaatimusohje